

Programgjennomgang for 2016:

Bachelorprogrammet i samfunnsøkonomi,
masterprogrammet samfunnsøkonomisk analyse
og masterprogrammet Economics

Økonomisk institutt

Contents

1. Evalueringsmateriale for 2016	3
2. Oppfølging av Studiebarometeret.....	3
3. Gjennomføring av programmet	4
4. Pågående forbedringstiltak. Evt. endringer i programplan og studieløp i løpet av 2016	6
5. Status for enhetens årsplanstiltak relatert til studiekvalitet/utdanning.....	8

1. Evalueringsmateriale for 2016

I 2016 har vi hatt svært mange evalueringer og undersøkelser på instituttet. Foruten de ordinære emneevalueringene og midtveiseevalueringer av hvert emne, har vi initiert en egen større undersøkelse i forbindelse med reform av studieprogrammene våre. Høsten 2016 gjennomførte instituttet en studentundersøkelse med sikte på å forbedre studietilbudet. Til sammen svarte 272 studenter på undersøkelsen av 510 registrerte studenter i 2016¹, altså 53% av studentmassen, noe som utgjør en meget god deltagelse. Resultater og kommentarer på enkeltemner og studiet som helhet vil bli brukt som innspill for eventuelle endringer i enkeltemner og studiestrukturen som helhet. Forelesere og emneansvarlige fikk tilsendt resultatene fra sitt eget emne/undervisning til vurdering og eventuell oppfølging.

Resultatet av undersøkelsen viser at bachelorstudentene synes studiet er interessant, relativt vanskelig og med et godt studiemiljø. Det er også en del ønsker om forbedringer, bl.a. ønske om mer tilknytning til det som skjer i verden, mer diskusjon, forslag om nye kurs (som atferdsøkonomi, finans, historie, anvendte fag). Noen studenter opplevde også at matematikk er mer fremtredende i programmet enn hva som var forventet.

For masterstudentene viser undersøkelsen at de også vurderte studiet som interessant, men som ganske vanskelig. Læringsutbyttet er godt, og studentene er generelt fornøyd med kvaliteten på forelesningene og studentmiljøet. Noen studenter rapporterte at de synes programmet inneholder for mye matematikk, og det var ønske om en sterkere forbindelse med mer praktisk anvendt samfunnsøkonomi. Studentene ønsket også mer seminarundervisning, gruppearbeid og diskusjoner.

Vi bruker dataene fra denne undersøkelsen som utgangspunkt når vi jobber med reformen av emnene. Blant annet ble alle emner og undervisere evaluert. Forelesere og emneansvarlig har fått tilsendt resultatene. Vi har også opprettet nye emner på både bachelor og masternivå basert på studentenes ønsker, og instituttleder har satt ned en gruppe som ser på sammenhengen mellom de ulike mikrokursene på BA, MA og PHD nivå.

I tillegg til vår egen undersøkelse har masterprogrammene våre også blitt evaluert som del av pilotprosjektet EUROMA, dette i regi av NOKUT. I dette prosjektet har den to-årige mastergraden Economics og den femårige mastergraden Samfunnsøkonomisk analyse blitt sammenlignet med mastergrader i samfunnsøkonomi på læresteder i Norge, Sverige og Nederland.

2. Oppfølging av Studiebarometeret

Vi fikk også tilsendt svarene på studiebarometeret i midten av februar, så vi har ikke spesifikt lagt en plan basert på denne undersøkelsen per dags dato. Men vi har vurdert undersøkelsen, og siden svarprosenten er såpass lav mener vi at denne undersøkelsen viser små tendenser. Det var totalt 27 besvarelser for studentkullet som er utvalgt fra bachelorprogrammet (svarprosent 55%), 20 besvarelser for det aktuelle studentkullet for samfunnsøkonomisk analyse (svarprosent 36%), samt 30 besvarelser for det aktuelle studentkullet i masterprogrammet i Economics (svarprosent 53%). Totalt 77 svar. Tendensene fra undersøkelsen viser mye av de samme tendensene vi så i

¹

http://dbh.nsd.uib.no/statistikk/rapport.action?visningId=124&visKode=false&columns=arstall&index=5&formel=222&hier=insttype!9!instkode!9!fakkode!9!ufakkode!9!progkode&sti=Universiteter!9!Universitetet%20i%20Oslo!9!Det%20samfunnsvitenskapelige%20fakultet!9!%C3%98konomisk%20institutt¶m=arstall%3D2016!9!semester%3D3!9!dep_id%3D1!9!kategori%3DS!9!insttype%3D11!9!instkode%3D1110!9!fakkode%3D210!9!ufakkode%3D620

undersøkelsen vi sendte ut i høst som har en betydelig større svarprosent. Studentene er generelt fornøyde med læringsutbyttet, men ønsker mer yrkes- og fagspesifikke ferdigheter, og mer tilbakemelding. Det kommer også tydelig frem at vi ikke tilbyr varierte undervisnings- og eksamensformer, og at studentene ønsker mer kontakt med forelesere og fagmiljø. Dette er også noe instituttet ønsker å fokusere mer på.

Vi kommer til å basere videre arbeid primært på undersøkelsen vi har gjort i høst, da den er mer rettet mot vårt studieprogram, våre emner og vårt miljø. Men vi vil supplere med dataene vi fikk fra Studiebarometeret når vi skal jobbe med videreutviklingen av studieprogrammet.

3. Gjennomføring av programmet

a) Gjennomføring (oppnådde grader)

Vi har sjekket DBH sin database, og det korrekte antallet oppnådde grader for bachelorprogrammet i samfunnsøkonomi er 33 og ikke 3 i 2015.

Generelt er gjennomføringen på våre studieprogrammer ikke god nok. Vi er blant annet med i frafallsundersøkelsen i regi av fakultetet, så vi avventer resultatet derfra før vi ønsker å spekulere på årsaker. Vi jobber nå med å reformere studieprogrammene våre, og har stort fokus på å gjøre studieprogrammene bedre.

En mulig forklaring på årsaken for nedgangen av studenter som gjennomførte mastergraden i 2016, er at vi har innført gradert karakter på masteroppgaven med justerende muntlig presentasjon. En konsekvens av dette var at studentene bruker lengre tid på oppgaven, og enkelte ønsket å se an innleveringen til de fikk se hvordan overgangen fra bestått/ikke bestått på oppgaven til karakter gikk. Vi regner med at denne nedgangen ikke vil vedvare.

b) Studiepoengproduksjon (studiepoeng per student)

Det er beregnet et vektet gjennomsnitt av både SVB-ECON Bachelor, SVM5-ECON – samfunnsøkonomisk analyse, SV2-ECON master i economics + ECONMAS – som er enkeltemnestudenter på masternivå. Vi synes det blir misvisende at gruppen ECONMAS er med i beregningen siden de trekker ned snittet for heltidsstudentene våre. I 2015 var det f.eks. 40 oppmeldte ECONMAS-studenter, og kun 3 som tok eksamen. Det kan hende det er en så liten andel at det ikke har noe særlig å si for utfallet, men det er fint å vite at dette ikke er vanlige programstudenter.

Det ser ut til at vi ligger litt bak på studiepoengproduksjon per student, men det er liten forskjell. Spesielt med tanke på at enkeltemnestudenter (ECONMAS) er tatt med i beregningen. Generelt jobber vi kontinuerlig med å få studentene til å avlegge nok studiepoeng slik at de følger normert løp.

c) Internasjonalisering (antall inn- og utreisende studenter)

Snittet for ut- og innreisende studenter ligger relativt stabilt. Vi ønsker å legge mer til rette for utveksling på studieprogrammene ved å gjøre studieprogrammene mer fleksible. I 2015 engasjerte vi en studiekonsulent til å evaluere utvekslingsmulighetene på programmene våre. Vi arbeider med å følge opp tiltak fra denne rapporten.

d) Rekruttering (søkertall)

Bachelor: Poenggrensen på førstegangsvitnemålet på det femårige programmet og det 3-årige bachelorprogrammet har vært stabilt siden 2013. Poenggrensen på det femårige programmet ligger lavere enn på bachelorprogrammet. En mulig forklaring på dette er at det femårige programmet krever at studenter har Matematikk R1 eller Matematikk (S1+S2) på videregående, mens det 3-årige bachelorprogrammet kun krever generell studiekompetanse.

Master: Her har søkertallene holdt seg relativt stabilt, men vi forventer en nedgang i søkertall etter innføring av GRE/GMAT-test for søkere utenfor Norden høsten 2016. Når det stilles flere krav for å bli kvalifisert søker, så vil en konsekvens trolig være at det blir noe færre søkere totalt. På den andre siden har vi fått bedre kvalifiserte søkere til programmet enn før. Vi har også en hel del spesifikke fagkrav for søkere, som siler ut en del potensielle ikke-kvalifiserte søkere dersom de ikke har vært innom opptakssidene på programsiden.

Vi vil også nevne noen svakheter ved å bli målt på søkertall. Tabellen viser poenggrensen på hovedopptaket, ikke etter supplering. Det viser ikke hvor langt ned man faktisk har gått på rangeringslista. Noen ganger er man heldig med overbookingen og andre ganger har man overbooket for lite, så det er litt vilkårlig hvor man setter grensen i første omgang. Man har ønsket å overbooke nok i første omgang, altså gå langt nok ned på lista, fordi man ved suppleringen er redd for at de som ligger høyt på rangeringen har takket ja til andre tilbud allerede.

Poenggrensen sier heller ikke noe om inntakskvaliteten på studentene som er tatt opp. Grensen kan bli satt ved en søker som har C i snitt, mens de resterende over studenten på lista kan ha A i snitt. Likevel vil man gjennom poenggrensen kun se C-en, og bruke det til å beskrive resten av studentene også.

Vi mener det ikke er dekkende å bruke antall søkere pr studieplass som mål på inntakskvalitet på master. Det er også hensiktsmessig å se på antall kvalifiserte søkere pr studieplass for å måle inntakskvalitet.

e) Opplevelse av frafall og beskrivelse av tiltak

Instituttet er som nevnt på punkt 3a) med i frafalls undersøkelsen på fakultetet. Vi ser selv av egne undersøkelser at frafallet er for stort, men ikke større enn den generelle tendensen ved UiO. Vi ønsker å fokusere på å forebygge frafall ved å gjøre undervisningen og studiestrukturen vår bedre. Vi har gjort flere tiltak allerede i 2016, og vil fortsette arbeidet i 2017. Vi har blant annet gjort en større spørreundersøkelse blant studentene i høst, som nevnt på punkt 1. Og vi har allerede gjort en del tiltak som vi beskriver i neste punkt 4.

Generelle kommentarer til tabellvedleggene

Vi ønsker også å gi en generell tilbakemelding på tabellvedleggene. Det har vært vanskelig å kommentere disse på grunn av for lite informasjon om hva vi blir målt på, samt at kilden ikke

er oppgitt. Det hadde også vært fint å ha muligheten til å kontakte saksbehandler som har innhentet tallene for å finne ut av hvilke valg som er gjort under utplukket. Tallene er sikkert ikke feil, men det er veldig forvirrende å ikke ha mer informasjon om hvor de kommer fra, og hva de skal beskrive. Til neste år ønsker vi tabellvedlegg med informasjon om hvorfor de oppgitte tallene er interessante for rapporten vi skal skrive, og informasjon om hva slags utplukk som er gjort. Vi får ikke DBH tallene til å stemme overens med det vi finner på DBH med eget utplukk eller i FS, men det kan være ulike filtre eller lignende som er brukt. Vi ønsker gjerne å få mer info om hvordan vi kan finne frem til tallene selv.

4. Pågående forbedringstiltak. Evt. endringer i programplan og studieløp i løpet av 2016

FS kode	Studieprogram	Beskrivelse av gjennomførte eller planlagte vesentlige endringer	Årsaker til endringen
SVB-ECON SVM5-ECON	Bachelor i samfunnsøkonomi Samfunnsøkonomisk analyse	Opprettet emnet ECON2500 – Investering og finansiering	Ønske om flere valgfrie emner på BA-nivå i vårsemesteret. Studentene har etterlyst flere emner i finans.
SVB-ECON SVM5-ECON	Bachelor i samfunnsøkonomi Samfunnsøkonomisk analyse	Opprettet praksisplasser ved DNB og LO som en del av det avsluttende BA-emnet ECON3010	Ønske om mer yrkesrelevans i utdanningen
?	Årsenhet i Samfunnsøkonomi	Vi har søkt om å opprette en årsenhet i samfunnsøkonomi med oppstart høsten 2018	Rekrutterende for studenter som er usikker på hva de ønsker å studere, samt som et videreutdanningstilbud
SVB-ECON SVM5-ECON SVM2-ECON	Bachelor i samfunnsøkonomi Samfunnsøkonomisk analyse Master i Economics	Vi har planlagt å opprette to heisemner med oppstart høsten 2017: ECON2915/4915 Economic History and Inequality ECON3912/4912 - Environmental, Resource and energy economics for less developed countries	Studentene har lenge etterlyst et emne i økonomisk historie. Vi valgte opprette emnet som et heisemne slikk at bade BA og MA studenter kan ta emnet. Det samme gjelder det andre emnet. Flere emner fører til mer fleksibilitet i

			programmet, og mer valgfrihet
SVM5-ECON SVM2-ECON	Samfunnsøkonomisk analyse Master i Economics	Opprettet emnet ECON4137 – Applied Micro Econometrics	Emnet er en del av satsningen på økonometri på instituttet.
SVM5-ECON SVM2-ECON	Samfunnsøkonomisk analyse Master i Economics	Opprettet obligatorisk øvelsesoppgave på obligatoriske emner på masternivå	Ønske fra studentene med mer skrivetrening, og tilbakemelding .
SVB-ECON SVM5-ECON SVM2-ECON	Bachelor i samfunnsøkonomi Samfunnsøkonomisk analyse Master i Economics	Opprettet en ny utvekslingsavtale med Erasmus University Rotterdam	Vi ønsker å få flere avtaler som er åpen for utveksling for både BA og MA studenter, med et bredt emnetilbud på engelsk
SVM5-ECON SVM2-ECON	Samfunnsøkonomisk analyse Master i Economics	Planlagt opprettelse av et nytt emne: ECON5106/ECON9106 - Advanced Applied Econometrics	Emnet er en del av satsningen på økonometri på instituttet
SVM2-ECON	Master i Economics	Innført en prøveordning med GRE som obligatoriske krav for studenter med utdanning utenfor Norden	Forsikre om at studentene som blir rekruttert til master i Economics har ca like forutsetninger for å starte på graden. Dette hjelper oss med å kvalitetssikre undervisningen.
SVM5-ECON SVM2-ECON	Samfunnsøkonomisk analyse Master i Economics	Innført gradert karakter på masteroppgaven med justerende muntlig presentasjon. Emnet heter ECON4091 – Master Thesis	Etterfølge det normale oppsettet for masteroppgaven + muntlig eksamen for samfunnsøkonomi ved andre studiesteder i Norge, og på SV-fakultetet.

5. Status for enhetens årsplanstiltak relatert til studiekvalitet/utdanning

I årsplanene til instituttet for perioden 2016-2018 er det overordnede mål for studiekvalitet/utdanning rekruttering av motiverte og dyktige studenter, samt videreutvikle undervisningstilbudet og evalueringsformer innenfor de eksisterende rammer, og sikre at undervisningen har høy faglig kvalitet.

Vi har i igangsatt eller har gjennomført følgende årsplanstiltak:

- 1. Innføre ordningen med gradert karakter på masteroppgaven og en obligatorisk muntlig presentasjon som justerer karakteren på oppgaven. Utarbeide overgangsordninger og informere studentene.**

Tiltaket ble igangsatt våren 2016.

- 2. Dele ut inntil to studentstipender i året innen Gender and Economics. Dele ut inntil fire studentstipend i året til studenter som skriver om ESOP-relevante temaer.**

Instituttet er ajour med tiltaket.

- 3. Dele ut inntil fire studentstipend i året til studenter som skriver om OFS-relevante temaer.**

Instituttet er ajour med tiltaket.

- 4. Delta i NOKUTs pilotprosjekt EUROMA som skal sammenligne og vurdere norske masterprogram i forhold til tilsvarende masterprogram ved andre europeiske universiteter.**

Instituttet har deltatt på prosjektet, og venter på sluttrapport som kommer i juni eller august 2017.

- 5. Følge opp evalueringen av emner, emnegrupper og studieprogram som ble igangsatt i 2015.**

Vi har tenkt til å gjennomføre en større reform av studietilbudet vårt. Hoveddelen av arbeidet vil foregå i 2017. Vi startet utredningsarbeidet høsten 2016, og har planer om å få ferdigstilt planen for reformen i løpet av høsten 2018.

- 6. Vurdere instituttets policy for utvekslingsavtaler fremover i lys av utredningen som ble ferdigstilt høsten 2015.**

Utredningen viste at vi hadde få avtaler som var åpne for bachelor-studenter, med engelske emner. Det var også ønske om å opprette utvekslingsavtaler utenfor Europa. ØI ønsker å faglig forankre utvekslingen med fagmiljø ved vertsuniversitetet. Vi vil også se nærmere på muligheten for å oppnevne vitenskapelige som har et mer overordnet ansvar for kvalitetssikring av avtaler som opprettes, og som vedlikeholder avtalene vi har.

- 7. Sikre god rekruttering til instituttets studieprogrammer, og sørge for at de studenter som tas opp har tilstrekkelig bakgrunn for å gjennomføre studieprogrammene med gode resultater:**

- Opprette skolebesøksordning og etablere nærmere kontakt med samfunnsøkonomilærere ved videregående skoler for bl.a. å gi tilbud om faglig foredrag for interesserte elever.
- Vurdere å innføre GRE som obligatoriske krav for studenter med utdanning utenfor EU-området, og evt. sette et minstekrav til poengoppnåelse tilsvarende NHH og BI.

Økonomisk institutt er ajour med disse årsplanstiltakene.

- 8. Gjennomføre forsøk med digital eksamen på et par utvalgte emner, og vurdere om digital eksamen kan benyttes på flere emner etter hvert.**
Instituttet gjennomfører digital eksamen på ECON3010, ECON1220, ECON2951/4951, ECON4260 og ECON4415 i 2017.
- 9. Etablere prøveordning med workshop for seminarledere ved semesterstart som et fast tiltak fremover.**
Instituttet er a jour med dette tiltaket, og seminarledermøtet er blitt et fast innslag ved hver semesterstart.
- 10. Styrke kullfølelsen på det toårige masterprogrammet gjennom faglig-sosiale tiltak ved studiestart.**
Instituttet arrangerer hyttetur for nye masterstudenter som et fast faglig sosialt tiltak fra og med høsten 2017. Administrasjonen startet å ha et fast møte med studieutvalgene en gang hvert semester for å sikre bedre dialog og flere faglig sosiale tiltak fremover.
- 11. Vurdere å innføre obligatoriske øvelsesoppgaver på 4000-emner.**
Vi har innført obligatorisk oppgave på alle obligatoriske masterkurs, samt ECON4715.
- 12. Bidra til «undervisningseksperimenter» som supplement til tradisjonelle forelesninger, f.eks. ved at noe forelesningstid erstattes av andre undervisningsformer.**
Alle forelesere har fått tilbud om å invitere gjesteforelesere i undervisningen. Dette kommer i tillegg til opprinnelig avtalt undervisningstid. Målet er å aktualisere tematikken i emnet og knytte det til dagsaktuelle temaer innenfor samfunnsøkonomi. Frist for gjennomføring er 2018 i årsplanen.